

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyílt, soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmontetlen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselő-testülete f. évi június hó 8-ikán és 9-én Gencsy Sándor polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

Az állami elemi iskola építéséhez való hozzájárulás volt első tárgya a gyűlésnek, mely már oly sok ízben forgott a közgyűlés előtt, hogy annak tárgyalása már-már némi idegességgel öntötte el a városatyákat. Volt most is néhány erőyes hang, mely jogtalanannak vitatta a miniszternek amaz eljárását, melylyel az építéshez természetben való kiszolgálással ajánlott, de oly alakban az építő vállalkozó által el nem fogadott hozzájárulást most egyoldalulag készpénzben megfizetni rendeli, — és annak czélszerűségét és szükséges voltát hangoztatta. A nagy többség azonban arra való tekintettel, hogy az eredetileg előírtaknál magas napszám árak a mi helyi viszonyainknak megfelelőbben az eredeti áraknak felére leszállítottak s mert a felsőbb leányiskola létesítését eme kérdés tovább felfűzésével kockázra tenni nem akarták, a miniszteri leiratban jelzett 2451 frt hozzájárulásba belenyugodott, azonban — tekintettel külsőben álló nagyobb kiadásokat igénylő halaszthatatlan kulturális építkezéseinkre — emez összeszegenk tíz év alatt, kamat nélkül való lefizetésére időhaladékat kérni határozta.

Az iparos-tanoncz iskola 1897—98-ik évi költségvetése a vármegyei tanfelügyelő átiratával és Fetzner Ferenccs iparisk. igazgató kérésével, melyben az ipariskolai rajztanítónak 100 forint utólagosan megállapított hát-

ralékos fizetését kiutaltatni kéri, — és a városi pénztárnok hivatalos előterjesztésével, melyben ez összegre fedezeti alap megállítást kéri — együttesen vétetvén tárgyalás alá, kimondta a közgyűlés, hogy — tekintettel arra, miszerint az iparos-tanoncz iskola 1897—98. isk. évi költségvetésének fizetés fölemeléssel lett megváltoztatva magában foglaló minisztéri határozat a várossal ez ideig közölve nem lett, — s a visszaérkezett költségvetés vonatkozó tételei csakis piros tintával megváltoztatva látszanak, de az összegek felemelését tartalmazó min. rendeletre a tanfelügyelőség sem hivatkozik; eme rendelet beküldése iránt a megyei kir. tanfelügyelőséghez kérés intéztessék. Ennek megérkezése után fog a kérdés érdemleges elintézés alá kerülni.

A szilágyvármegyei gazdasági egyelet felszólítására Szilágy-Somlyó városnak a vármegyei gazdasági egyelet rendes tagjai sorába, tíz évi kötelezettséggel belépése elhatározatott.

A magyar jelzálog hitelbanktól kölcsön felvett 100.000 forint megérkezéséről s ideiglenes elhelyezéséről szóló bizottsági jelentés tudomásul vétetett. Bartha Endre bizottsági tagnak eme kérdés tárgyalásával kapcsolatosan tárgyalatni kért amaz indítványa, miszerint a városnak $4\frac{1}{2}\%$ -tőlinal magasabb kamatu adósságai a most leérkezett pénzből haladéktalanul sürgősen fizettessenek ki, és hogy a fizetések teljesítése után fennmaradó többi pénz pedig ne csak a Krasznamagyai takarékpénztárba, hanem a Szilágy-Somlyón levő mind a három pénztáratba, arányosan helyeztessék el — tekintettel arra, hogy a már

előbb kiküldött bizottság most tárgyalás alá kerülő jelentésében tüzetes javaslatot adott be arra nézve, hogy a 100,000 frtból minő tartozások törlesztessenek s minő beruházások s minő sorrendben létesíttessenek s így az indítvány eme részben már felesleges — a pénzeknek miként s hová elhelyezése pedig már előző közgyűlési határozattal meghatározva lévén az indítvány, mint önálló indítvány a jelen különben is rendkívüli közgyűlésben nem lenne tárgyalható — mint önálló indítvány a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába bevétele elhatározatott. Egyszersmind kimondatott, hogy a tárgysorozat 5, 6, 7, 8, 9, és 15. tételei alatt foglalt tárgyak a pénzügyi bizottság javaslatának letárgyalása után szintén a következő gyűlésben fognak tárgyalás alá vétetni.

A város tulajdonát képező „Magura” erdőség legeltetésének haszonbérbe kiadására kiküldött bizottság jelentése szerint a kitűzött árverés eredményre nem vezetvén, megbízott a polgármester, hogy a magurai legeltetést belátása szerint hasznosítsa.

Polgármester bejelentette, hogy két fehér bika 385 frt árban beszerezett. A jelentés tudomásul vétetvén a bika-pénz 1 frt 50 krban állapított meg.

Az 1899-ik évi városi közmunka fele részének megváltására vonatkozó polgármesteri előterjesztés elfogadtván I-ső oszt. ígás napszám 2 frt, II-od oszt. ígás napszám 1 frt 60 kr., III-ad oszt. ígás napszám 1 frt 20 krrel, kézi napszám 50 krrel megváltandónak mondatott ki.

A helybeli műkedvelő társulattal a városi színház helyiségére nézve kötött bérleti szerződés elfogadtván, jóváhagyatott.

A város belterületén levő járdák kiigazítása és kijelölésére vonatkozó polgármesteri jelentés, Zobel Lipót kir. tan. bizottsági tagnak e tárgyban tett javaslatával együttes tárgyalás alá vétetvén, egy bizottság küldetett ki Halliarszky Sámuel, Huberth Jenő, Zobel Lipót és Porjesz Sámuel tagokból arra nézve, hogy szakértő közeg alkalmazásával a járdák elhelyezésére, azok kivételére, anyagára, s a kezdőpont és építés irányának meghatározására a közgyűléshez javaslatot terjesszen be.

Polgármester jelentése Brüll Károly kiskoru gyermekeinek gyámhatósági felügyelet alatt álló pénzének elhelyezéséről tudomásul vétetett.

A város összes pénztárainak megvizsgálásáról szóló bizottsági jelentés tudomásul vétetett.

A városi tisztviselő és segédszemélyzetnek 10% drágasági pótlék megszavazása iránti kérelme az őszi rendes közgyűlésben tárgyalandónak határozatott.

A városház alatti bolt bérlete Gudor Antal bérlő által ifj. Bartha Antalra ruháztatván átal a képviselő ezen átruházást tudomásul veszi s oly föltétel mellett fogadja el az új bérlet, ha a kötelezettségekért az eddigi bérlő Gudor Antal kezességét vállal.

A várkerti szivattyus közkut igazításáért hátralékos 51 frt 08 kr. Posner Ábrahám részére kifizettetni határozatott ugyan, de egyszersmind fölhívatott Posner Ábrahám, hogy a hiányokat haladéktalanul pótolja.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Tilos a szerelem.

— Levél Kutyaországból. —

Csaholva tisztelt szerkesztő ur!

Már látom, hogy akár Newfoundlandban, akár Krasznán — csak kutyául vagyunk mi, uram, kutyául. Sőt napról napra kutyábbul.

Ez nem jól van így! Mert mi a menyőnek kell ennek a falunak is olyan fennen lobogtatnia a haladás szent zászlóját, mintha valami rézbőrűek által lakott tanyá lenne valahol az egyenlítő körül, — hogy hetekkel előzze meg a vén Európát. Mert megelőzi. Amennyiben Európában — úgy tudom a gazdám naptárából — még csak hetek múlva kezdődnek a kutyánapok (kánikula), mi meg itt már benne vagyunk hetek óta. Jövel tehát hozzánk, te korhadó csoncu, aszott hasu, ráncos bőrű vén Európa és tanuld meg tőlünk — fennen lobogtatni a haladás kétszínű lobogóját!...

Hanem kezdjük elől — és legyünk komolyak.
Néhány héttel ezelőtt egy kőborgó eb nálunk hatóságilag megveszett. Azaz,

hogy hivatalos stílusban ugattak: veszett volna hatósági állatorvos által megállapított. A minék utána a helybeli illetőségű ebeknek nagy morgással kifejezett nagy bosszúságára, — nagyon természetesen a törvényszabta 40 napi zár következik, minden rendű és rangú négylábu kutyákat illetőleg; a kétlábuak azonban nálunk is szabadon járhatnak-kelhetnek vala, amiképpen másutt.

De tehet-e arról a kutya, hogy kétlábu társát szabadon járni látván — ekeble szintén szabadságra vágyik s polgári kötelességéről teljesen megfeledkezve, lerombol minden emberi korlátot és csaholva siet választottjának bizonyítékot szolgáltatni közmondásszerűen hü — szerelméről!

Hiszen önök is ismerik talán azt a dalt, hogy:

A ki a rózsáját igazán szereti,
Ha zápor esik is, — még is felkeresi.

És ime, minket kutyákat még is lövöldözni kezdtek ezért, még pedig nem csak nappal, hanem éjjel is. És a lelővésünkkel meg vagyunk bízva az az éjjeli őr, a kinek a lakosság nyugalma és a közbiztonságra kellene őrködni.

Csodá-e hát, ha vészjósló fogvicsorgatással fejezzük ki szívünk fájdalmát, ha minékünk e szép holdvilágos éjszakákon, a melyeket a kutyák istene is csak szerelmeskedésre teremtett, — még plátói szerelemre gerjednünk sem szabad. A

macskák a háztetőkön éjszakákon át szabadon nyávoghatnak és mi, az örök hüségű ebek szerelmi téren is titlenségre vagyunk kárhoztatva. És uram, ez már hetek óta, mondom: hetek óta tart. Isten bizony, ha még sokáig így megy, meg kell vesznünk. Én csak agglegény vagyok, — de ezt már nem bírom tovább; nem élet az élet, ha tilos a szerelem!...

Az ember igazán embertelen. És ostoba. Vagy nem ostoba, a ki eltűri azt, hogy éjjel puskaropogással ébresszék fel az álmából?! Valakit hivatalból fölébresztetni, ez mi köztünk kutyák közt nem járja. Gyarló, — mint minden emberi tálmány. Most látom, a mit eddig nem tudtam, — hogy a csendőrség is emberi intézmény. Olyan gyarló kétszínű valami, a minék más a neve, más a hivatása, mert ha nem így lenne, észre kellett volna már vennie ezt az éjjeli lövöldözést. Lehet különben, hogy a csendőrség éjjel aludni szokott; vagy hogy tán nagyot hall. A hang a csendőrségnél csak az ágyuszónál kezdődik talán? A mult éjjel egész hajnalig segítségért ugattam, de még csak a fülüket sem hegyezték reá; mit szólna vajjon hozzá, ha valamelyiket fölharapnám az álmából?!
Hanem az még furcsább, a mit az F. Bogya András Bodriájával tettek. Meglőtték fényes nappal a saját udvarán, mikor kötéllel meg volt kötve. Ember, ez tán még is sok egy kicsit!

Vagy olyan tágulékony valami az az emberi hivatalos hatalom, hogy az addig nyulik, a meddig nyújtják. Hisz akkor kutya dolog foly az emberek közt is;

mert ott is a ki birja, az marja, mint minálunk.

Segítség, segítség! Tekintetes szerkesztő ur s mi két lábra állva fogunk érte szolgálni,

Bársony,
a dr. Steiner Mór kutyája.

Gleichenberg.

Gleichenberg, a gyöngye mellü emberek Mekkája lassan-lassan a fürdő széken belsejében lesz. Feldbachról a kocsik mind telve érkeznek, ezer között több az egészséges, mint a beteg. Mert az egészséges ember lassan-lassan rájött, hogy ez a fürdőhely betegnek jó, de egészségesnek még jobb. Gleichenbergnek meg vannak a maga patriciusai, a kik mert egy izben halálos nyavajáiktól kigyógyultak, azóta hűségesen ide jönnek nyaralni.

De a fürdői indigenák is évről-évre szaporodnak. A stájer erdők adták vissza két évvel életemet s bizonynyal nem álom meg könny nélkül, mikor újra meglátom Wickenburg márványszobrát a kies angol parkban, vagy egy bájos csalitban a hallgatás istennőjének szobrát, hol írói multam legszentimentálisabb novelláit köszönhetem.

Már a gondolatára, hogy fáradt agyának négy heti pihenőt adok, hogy ziháló lélekzetemet megnyihiti a stájer

Róth Lajosnak 8 frt 50 kr. városi követelésnek terhéről leírása iránt kérelme érdemleges elintézés végett polgármesternek kiadatott.

Léderer Johanna okleveles szülésznek városunkban állandó letelepedése tudomásul vétetett.

Szilágy-Somlyó város képviselő testülete f. hó 16-án és 18-án is rendkívüli közgyűlést tart.

A 16-iki közgyűlésnek egyetlen egy tárgya a városi vögrehajtói állomásnak választás utján betöltése lesz.

A 18-iki közgyűlés tárgyai:

1) A pozsonyi ev. ref. egyház kérelme templom építésére segélyezés iránt.
2) Az országos m. színész-egyesület közgyűlésének átirata a vidéki színészek nyugdíjalapja támogatása tárgyában.

3) A pénzügyi szakosztály jelentése a város terheinek számbavétele és a városi építkezések sorrendjének megállapításáról.

4) Bartha Endre v. képviselő indítványa a várost terhelő adósságok kifizetése és a város perzeinek a Sz-Somlyón levő három takarékpénztárba arányosan leendő elhelyezése iránt.

5) Bizottsági jelentés a „Lobogó” vendéglő udvarán levő istálló és kerítések átalakítása iránt a költségvetés és terv beterjesztésével.

6) Polgármester előterjesztése a városi színház átalakításáról, mely mellett a tervet és költségvetést bemutatja.

7) Ugyanannak előterjesztése egy ártézi kut kiépítése iránt.

8) Ugyanannak előterjesztése a városi óvoda kiépítése tárgyában.

9) Ugyanannak előterjesztése a néhai Nagy Imre sírköve felállításáról.

10) Ugyanannak előterjesztése a várkapu elkészítése iránt, a terv és költségvetés bemutatásával.

11) Városi tisztügyész jelentése a taksás telkek megváltása tárgyában a szerződések beterjesztésével.

12) Bizottsági jelentés a város összes pénztárai megvizsgálásáról.

13) A városi tisztviselők kezelő és segéd személyzetének bejelentése drágasági pótlék engedélyezése iránt beadott kérelmek visszavétele iránt.

14) Dr. Kálmán Ignác v. tisztí orvos kérelme irodai átalány kiutalása iránt.

15) Jolbej József aljegyző kérelme 50 frt előleg engedélyezése tárgyában.

16) Muska János gőzfürdői bérlő kérelme bérleengedés iránt.

17) Besenczy Gyula építési rajzolónak a városi színház és istálló építési tervének elkészítéséért díjaztatása iránti kérelme.

18) Tatár György bika-felügyelőnek fizetése felemelése iránti kérelme.

Utóhangok.

Az „Okuljunk” czimű közleményből kifolyólag még a következő két levelet kaptuk; melynek közlésével a

városi szálloda építésére vonatkozó vitát befejezettnek jelentjük ki.

„Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja 22-ik száma alatt a városi vendéglő építési ügyében kiadott nyilatkozatomra Balássy Miklós vármegyei mérnök ur egy cikket küldött be, melyben ellenem méltatlan támadást intézvén, igen kérem alábbi válaszat a lap közelebbi számában kiadni szíveskedjék.

Szerkesztő ur „Okuljunk” czimű cikere tett nyilatkozatomban kénytelen voltam a zilahi vígadó építkezésével is foglalkozni, mivel szerkesztő ur azon építkezés már ismert hiányosságból következőt vont le, a somlyói vendéglő építkezés hiányosságára is, azon okból, mert állítása szerint a két épület terv készítője ugyanazon személy, s az állítólag elhibázott terv falülvizsgálatát ajánlotta.

En ezen nyilatkozatomban határozatlan kijelentettem, hogy a zilahi vígadó építkezési ügghöz semmi közöm és mint nem szakértő azt bírálgatni illetékes sem lehetek — és csak azt kívántam igazolni, hogy a két épület tervezője nem ugyanazon egy személy.

És erről sikerült is szerkesztő urat meggyőzni, és arról is, hogy a sz-somlyói városi vendéglő építés ügye és ellenőrzése minden irányban megfelelő.

Ezen nyilatkozatból Balássy Miklós mérnök ur úgy látszik, minden igaz, alapos ok nélkül, személye elleni támadást vélt kiolvasni, pedig annak olyan értelmezést adni, melyből azt lehetne következtetni, hogy én a mérnök ur képessége, szakértelme, megbízhatósága és szeplőtlen jellemé elhomályosítására törttem volna, nem lehet.

En egyszerűen azt állítottam, hogy a zilahi vígadó tervét és költségvetését egy bíráló bizottság vizsgálta meg, melynek a mérnök ur is tagja volt — és azt állítottam, hogy a tervet nem Klein Adolf az építészeti hivatal főnöke, hanem Szilágyi Ákos építészeti mérnök készítette.

De hogy ezen terv és költségvetés elbírálása és felülvizsgálata és a városi közgyűlés elfogadására ajánlása tárgyában a mérnök ur miképpen folyt be — egy szóval sem irtam és e tekintetben mulasztással vádolni eszem ágában sem volt.

Hízen köztudomásu, hogy mérnök ur különösen a vasuti építkezés terén szaktekintély s azt külföldöni munkálataival is már régen beigazolta. Nem volt oka tehát mérnök urnak tárgyilagos nyilatkozatomat személye elleni támadásnak venni s engedjen meg, de önbecsérzete és szokott higattsága mellett tul érzékeny volt és cikkemből azt olvasta ki, a mi abban nem volt és ezzel a gyanúsítás terére lépett.

En téves és rosszakaratu információkon soha nem indultam el, hanem előzőleg mindég igyekeztem az ügyről alapos ismeretet szerezni és őszinte, határozott meggyőződéseim szerint nyilatkozni bármely köz, vagy magán ügyben. Piszkos forrásokból merített okokból valaki személye ellen támadást intézni pedig, multam és jelenemmel nem egyezik.

Ezek után kérem mérnök urat, őszinte és határozott válaszat tudomásul venni

kényelmet többre becsülik, mindenütt magyarul beszélnek. A magyarság köré sorakozik Szigeti Márton dr. kolóniájához a magyar érdekeknek ő a fáradhatatlan képviselője.

En Gleichenberget főleg azért szerettem meg, mert bár a legjellegzetesebb gyógyfürdő, csodálatos, mennyire nincsenek itt egymásnak utjában az emberek. Hullámzó sokaság hömpölyög mindenfelé, de senkisé zavarja a másikat. Sem az egészséges a beteget, sem megfordítva. Például sokan rémitettek, hogy majd meglátom, a sok haláaleljegyzett heptikus ember között még betegesebb leszek. Hát erről szó sincs. Bármennyire figyelem, nem láttam azokat a Lázárokat, a kiktől elrémitettek. Bámulatos rend, kitünő minuciozus körültekintő gondoskodás, mely arra is kiterjed, hogy hőségben az embert kényelmes kocsin viszik lakásától a vendéglőbe.

A mit sehol a világon föl nem találtam, az a tej, A gleichenbergi forrásvízzel keverve olyan előtáplálékot nyújtott, mely után mostruozus étvágygyal kerekedtem a megfejtelt reggeliknek és hetenként szombaton este diadalmas örömmel mérték le a pontos mérlegen, hogy, testi sulyban félkilókat gyarapodtam. Csak az első nadrágnak örülhettem oly nagyon, mint ennek a mérlegi gyarapodásnak, de igyekeztem is ennek a derék

és személyemről jobb véleménynyel lenni szíveskedjék.

Sz-Somlyó, 1898. június 13.

Gencsy Sándor,
polgármester.*

*

„Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Szilágy-Somlyó” becces lapjának 22-ik számában megjelent cikkre tisztelettel kérem következő nyilatkozatot becces lapjába felvenni.

A czimzett cikk csekély személyemre azon benyomást tette, hogy a közvélemény ellenem van és hogy Sz. Somlyó város közönségének bizalmát nem bírom oly mértékben, mire ilyen építkezésnél szükség van, minélfogva nem csak a közönség megnyugtására, hanem saját érdekemben is kérem kell, hogy az általam tervezett „Lobogó” czimű vendéglő terve állandóságára nézve haladéknélkül műszakilag egy gyakorlattal és tapasztalattal bíró építésszel felülbírástassék. En részemről ezen felülbírásnak nyugodt lélekkel nézek elébe.

Az érintett cikk utolsó észrevételére csak annyit kívánok megjegyezni, hogy egyáltalában nem szokás tervezésekkért szerződési jótállást követelni, mert ha egyes falak még oly erősre vannak tervezve és rossz anyag, vagy munka alkalmazás, a vagy elégtelen alapozás folytán repedezések keletkeznek — azért a tervezőt felelőssé tenni nem lehet.

A zilahi vígadó építésre vonatkozó észrevételeimet a „Szilágy” lapnak közlésétét végett átküldtem és reménylem, hogy a józan gondolkozása közönség azt tudomásul veszi.

Zilah, 1898. évi június hó 3-án.

Tisztelettel:

Klein Adolf,
k. főmérnök.*

Egy kedves nyári mulatság.

1898. június 12-én.

Minden évszaknak megvannak gyönyörei s ad kivétel nélkül minde-nik, a nemes szórakozásra elég mulatságot; de a nyár mégis csak első helyen áll e tekintetben is. Az erdő susogó lombos fáival, dalos madaraival, titkosan tova lebbenő árnyaival, ékes virágaival, a mező, a rét zöldbársony pázsitjával s a völgy csobogva kanyargó patakjaival, lengő fűzeseivel: minden szívet vágygyl tölt meg, a szabad természet ölére való édes vágyakozással, a hol közelebb van a lélek Istenéhez és ahol az érzelmek megfinomulnak az illatos szellő szelid csókolódásától.

Mennyivel poétikusabb egy kedves, vig társaság, künn a szabad természetben, mint egy fülledt levegőjű teremben, még ha úgy tündöklük is az a tükürtől, fényes ékszerektől és lakk-topánoktól! A mi szépet a mező ad, amivel az erdő kínál, az íramló patak elbűvöl, azokat nem találod meg egyebütt, csak a kék ég végtelen sátra alatt. Ezen okoknál fogva nem csodálkozom én aztán, ha a társas-kirándulások (kisebbszerű turistáskodás) nálunk is hódítani kezdenek s végre di-

vatba jönnek. Egésszséges voltuk mellett, rendkívül kedves nyári mulatságok ezek s igazi szórakozást nyújtanak a léleknek és szívnek. Sokszor, előszámlálhatatlan sokszor vettem már részt enémű kirándulásokban s mindig úgy tapasztaltam, hogy ott minden ember más, mint a zárt falak között. A társalgás élénkebb, közvetlenebb, szellemesebb, minden alak szebb, minden szem sugarasabb és a szeretet melegebb, tisztább, igazabb.

Legközelebbről egy ilyen kedves kirándulást rendeztek a krasznai hölgyek közül többen az özv. Tolokán Miklósné pecselyi tanyájára. A kirándulásnak férfi rendezői ifj. Beteg M. és Tolokán L. voltak, kik a kirándulásnak rákászát czímet adának, hogy senki ahhoz valami nagy igényeket ne formáljon. Ám, annál fényesebben sikerült az. Leírom, azért legfőképe kirándulást, hogy az enémű nyári mulatságok iránt az érdeklődést ezzel is fölkeltssem a művelt közönség körében.

A Pecsely községtől Sz-Krasznáig elhuzódó völgy egy szép virágos rét. Közepén, nem mondhatnám, hogy valami szilaj nyargalással kanyarog az Oláh-patak, amely a felső-széki Rubin hegység egy gyönyörű sziklás völgyéből ered s átkigyózáván F-Szék, F-Bán, A-Bán és Pecsely községeken: Krasznán szakad a Krasznába. Jámor kis patak száraz időjárásokban; de egy-egy hatalmas zápor valóságos szörnyeteggé teszi. Ilyenkor aztán zúg, kavarog, kinyutózkodik szűk medréből jobbra, balra s zavaros testével betakarja az egész völgyet. Ilyenkor természetesen, a krasznai asszonyok sem rendeznek rákászatot; hanem igen olyankor, mikor a kis patak szolid, mint egy bakfis s csak úgy susog — félenken, — mint egy diákudvarló. (Ugy-e szép rákász-leányok? . . .)

Hanem van e pataknak egy nagy nevezetessége, az t. i. hogy, amint a pecselyi határt, a Tolokán-tanya vadregényes kis malmát elhagyja s a krasznai határba csap át — átszelvén Nagy Domokos bátyánk gyönyörű tagját (vajjon megvan-e ez jól adóztatva — a rákokért?); annyi benne a rák, hogy Belle Gyula, Koricsánszky Ferencz és Kövesdy Elek (ezek a leghíresebb vízi-sportmannok!) ki nem fogják őket száz évig is, ha még tudományosabban készült eszközökkel indulnak is a vízi-agancsosok vadászatára... Mert . . . de ne előzzük meg a dolgok következtések sorrendjét . . . Jöttek, tehát, a kocsik a virágos tanyára — ékes virágokkal. Egymásután érkeztek: özv. Tolokán Miklósné, Lázár Gézné szép lányával Helénél, Macha Gusztávné, Kövesdy Elekné, Belle Gyuláné (a jó tánczos Gyuluskával), György Ida, Miron Erzsike kisasszonyok stb., a rákászok és — a banda. En a csöndes tanya egy kedves kis szobájában álmadoztam egy felséges leírásról, melyet éppen akkor nap vettem s délutáni szórakozásra olvasgattam, a kanapéra heverészve. Czím: Vadászat a paradicsomban. Elaludtam a szép cikk hatása alatt s a lellem fennszármnyalt — a paradicsomban . . . Zavaromban a Divat Szalon egy példányát kaptam magamra az első kopogtatásra. — Nem szabad; öltözködm! Kiáltottam fölriadva s azután gyorsan körülnéztem, hogy vajjon legujabb költeményem nincs-e kezűgyben s aztán — rendben voltam.

Rögtön fölzendült a nóta s mire ki léptem remete-lakásomból, már ringvarengve lejtette a társaság néhány ifjú tagja a szilaj, a szelid, a szép, méltóságos, a dévaj, a tüzből és lélekből termett magyar-csárdást. „No, de ebből nem lesz valami fényes rákászat”, — gondoltam, kivált, amidőn megláttam ott — Madarászt, a nagybögőssel. De biz abból lett; Belle doktor nem engedte el a program e kedves pontját . . . És mentünk az Oláh patak pázsitos, pázsitos, virágos, füzes partjára, nagyszerű szerelvényekkel. Belle a rákászat kitünő mestere, azonnal tudományos előadást tartott egy nagy fa árnyékában.

— Az én módszerem a rákászat terén a legjobb. Például: itt van egy szövényes partszakadék, ahol a rákok igen jól érzik magukat. Ide letesszünk két fogórudat. (Megjegyzem, hogy a rák-fogas e legérdekesebb és legelvezetesebb módszerét (ne szólj bele Madarász; jobban tudja Belle!) most tanultam meg, pedig gyerekkoromban én is szenvedélyes rákász voltam s nem egyszer, napon át fogdostuk az Oláh-patak ollós termékeit. Néhány rud végén máj van, jól oda kötözve s ezeket belerakják a patakba s azután van egy másik rud, amelynek a végén — a lepkefogóhoz hasonló van kötve. A rud végén lakmározó rák egyik olójával belecsimbajkózik a májba s amíg nagy élve-

zettel falatozik, észre sem veszi, hogy szép csöndesen emelik ki a vízből s mire a levegőre érkeznek: már alatta van a háló s bele cseppenn. A társaságban, a doktoron kívül. Koricsánszky és Szabó Ödön igyekeztek a mesterséget teljesen felfogni és Brüll Zsiga igyekezett legtöbbet fogni.

Kövesdy Elek a rákászat egy másik módjával — a rácsa-rákászattal — remekelt; míg a patak hosszában a cigányok alkalmazták a legjobb módszert: a lyukból vonzották elő a patak szűk odúinak csöndes lakóit.

Mindezen dolgok édes keretétül egy csomó kedves gyerek, annyi szép asszony és szép leány visongált a part mentén, az árnyas füzesek alatt, amidőn egy-egy ollós szörnyeteggel megriasztotta valamelyik rákász őket! A végén már mindenki bátor lett — legalább a parton. De annál nagyobb volt a félelem, midőn a vízi-utra kellett rászánnia magát a női kompániának. Keskeny árok volt ugyan, de csak karvastagságnyi palló vezetett át rajta. A férfiak valahogy átkeltek, de a nők közül, még György Ida is, csak azután szánta rá magát, miután megtudta, hogy Boér Miklós már túl van.

— Ha azt a rengeteg nagy embert megbirta; én alattam se török le. Mondá és vitézül átkelt az 1 és fél méteres malom árkon.

Itt történt aztán a legnagyobb eset. A nőket B. M. segítette át — iszonyatos félelmek között — a fűzfa-pallón. Egy-két visítás után már mind átkeltek, amidőn egy kedves tagja a társaságnak még túl vala.

— Ha mindenki átmegy és még sem török le a hid (valóságos műszaki építmény), úgy én is rászánom magamat... — Adj ide a kezét!

Egy lépés... egy recscsenés és mindketten a vízben lubiczoltak...

Rémület és egy hang komikus megriánása:

— Doktor, hozd azonnal a hálót! Baj van!

Am, a térdig érő vízből szerencsésen kiemeltek, hogy azután bandaszó mellett szálltsuk a tanyára a nap ártatlan áldozatait: kétszáz darab rákot!...

Ott már fényesen és gazdagon megterített hosszú asztal várta a társaságot. (De azért Brüll Zsiga rözsét hordott össze s tüzet rakott a szalonna-sütéshez.) Zeneszó mellett, vidám hangulatban folyt a vadász-lakoma, s a kedves háziasszony figyelme mindenkit jókedvre hangolt. Tánchezra is perdült az egész társaság s míg néhány tagja csöndesen borongott a kitűnő piros bor mellett, addig a rákok is élveztek egy nagy zsákban — pettyegve a lég-buborékokat — a család-salátát. (Mert, Belle szerint, — azok a növényi eledelék iránt is nagy hajlammal viseltetvén — éjjelenként kijárnak a rétre -- legelészni. „Legalább ezt bizonyítja több boncztani lelet.

Már a férfiak kátrafelé mentek, mint a rák, amidőn a kedves társaság női része kocsikra ült és ott hagyta a csöndes tanyát... azaz, de hogy is volt csöndes! Zugott, zengett az egész tájék a vidám zenétől, daltól, dicketől. (Akkor köszöntöttük fel a nőket is, mikor már nem voltak ott.)

Hancm azért felköszöntöttük...

C-n.

Gazdasági közlemények.

Utmutatás a csikoslábu buzalégú irtására.

A csikoslábu buzalégú (Chlorops taeniopus) nálunk kétféle kárt tesz: az egyiket ősszel a fiatal vetés megfertőzésevel, a másikat tavasszal a szalmaszál legfelső részének sajtászerű megfagyásával.

Az őszi kártétel, mely legjellemzőbb alakban a buzánál látható, abból áll, hogy a légy kis álczája a levélen lecsuszva, a fiatal vetés közepébe húzódik, a mely azután rendellenesen nő, és valószínűleg kis hagyma alakúvá fejlődik. E megvastagodott töben azután megtalálható az álca, mely az egész telet, mint ilyen huzza ki. Ez az álca fehér, teljesen felnőtt korában 6—7 mill. hosszú, hengeres testű, testvége két nyulványba végződik és fehér alapszínéből kéri a bélszőnek áttetsző és sötétlő vonal alakjában látható rajza. Bábja, mely ugyancsak a buzatóben tavasszal található, 6—7 milliméter hosszú, fényes, sárgás barna, hengeres idomú és mindkét végén hirtelen kihegyesedik. A kora tavasszal rajzó kis légy citromsárga és hátán fekete-barnás sávokkal (csikokkal) bir. Ez nemcsak a

gabonaféléket, de a vadontermő fűféléket is szereti.

Tavaszi rajzáskor meg szokta fertőzni a gyenge késő őszi, vagy tavaszi buzavetéseket. Ez a második kártétele azonban egészen elűt az ősztől, a mennyiben petéjét most a gabonaszárak hegyébe tojja s az abból kikelt álca nem húzódik lefelé a gyökérhez, hanem a kalászhüvelyen át levándorol közvetlenül a kalász alatt lévő első bütők közre: itt nem rágja át a szárt, hanem a levélhüvely alatt olyan csatornát vág rajta, a mely épen a száron, körülbelül két milliméter szélességben húzódik a nélkül, hogy az álca annak falát befelé (a szár közepé felé) átrágná. E támadás folytán a fertőzött szárnál három jelenség látható: először is a kalász — mint mondani szokás — hasban marad, hüvelyből nem bujik ki; másodszor a szárnak megtámadott bütők közé feltűnően megvastagodik, vagyis, mint azt nevezni szokás, köszvényes (podagras) lesz és aránylag véve rövid marad; harmadszor pedig a megvastagodott (köszvényes) száron mindig ott van a rágott csatorna, mely az álca szennyes-barnás ürülékével tele van. Ez a három jelenség feltétlen ismerető jele e légy tavaszi kártételének. Álcája és bábja, mely e helyen található, most is olyan, mint a milyen az őszi nemzedéknél volt.

A csikoslábu buzalégú tavaszi kártétele leginkább a táblák szélein, kivált füves mesgyékkel, rétekkel határos részekben látható, világos jelétül annak, hogy e légy a vadon termő fűvekből húzódott ide. Akad azonban elvétve a táblák belsőjében is.

Aratás idején kikel a légy s akkor, ha késő tavaszi vetés nincs, vadon termő fűvekre vándorol, a honnan a nyári ivadéka ismét az őszi vetésekre kerül vissza.

Magyarországon, honi tapasztalataink szerint, mind a két kár egyformán veszélyes, noha gazdáink inkább csak a tavaszi bajt ismerik, az őszi egyszerűen a hesszeni légynek tulajdonítják.

Védekezésül ellene szintén csak késő őszi vetést lehet ajánlani, de az előzetesen (augusztus vége felé) alkalmazott csalogató vetésekkel együttesen. Ezt a csalogató vetést azután rendszeren őszi vetéskor, mélyen le kell szántani. Nagy gond fordítandó természetesen arra is, hogy a buzaföldek szomszédságában a mesgyék fűve, ha egészen ki nem irtható, legalább gyakrabban (kivált augusztusban) levágassák, hogy a benne élő álcákkal együtt elszáradjon.

Mínthogy e légytől a tavaszi gyöngye vetés is igen sokat szenved, azért gondoskodni kell, hogy az korai és erőteljes legyen.

Ugyancsak tavasszal lehet menteni azt az őszi vetést is, a melyet e légy már az előző ősszel támadott meg: ebbe tavasszal foltonként csalogatóul egy-két barázdába buzát kell vetni. A tavasszal rajzó legyek inkább ezt a gyenge (csalogató) vetést lepik el s az őszt nem bántják. Az ilyen tavaszi csalogató vetést akkor kell leszántani, ha a fehér álcák már láthatók benne.

Német gazdák azt tartják, hogy a bánati magyar buza némileg ment e légy támadásától, a mennyiben erőteljes vetést ad, a melyben e rovar kevesebb kárt tehet. Noha nálunk e tekintetben próba nem történt, kíváncsot volna, hogy gazdáink a bánati buzának ezt a tulajdonságát szintén kipróbálnák.

M. kir. állami Rovartani Állomás.

Különfélék.

— Urnapja. F. hó 9-én a r. kath. egyház magasztos ünnepje, az Urnapja nagyfénnyel lett megünnepeve. A Trusza Lajos esperes-plébános által fényes segédlettel tartott istentisztelet után a szokásos körmenet a g. kath. templomba vezetett, hol Molnár György min. rendű áldozár mondott szép egyházi beszédet. Délben Trusza Lajos esp. plébános vendégszerető házában díszebéd volt, melyen a város előjárósága, az egyházi és iskolai tanácstagok, a helybeli lelkészek, min. rendi tanárok és a körmenetben szereplő egyének vettek részt. Az első pohárköszöntőt a házigazda szokott ekesszólásával mondotta vendégeire, méltatva az r. kath. egyház emez ünnepének magasztosságát. Barbolovics Alimp g. k. püspöki helynök Trusza Lajost, Gáspár István ev. ref. lelkész Barbolovics Alimopot és Trusza Lajost, Trusza Lajos a város előjáróit köszöntötte fel, Barbolovics Alimp Gáspár Istvánért üritette poharát. Ezután sorban a következő pohárköszöntők jöttek: Barbolovics a min. rendért, s annak igazgatójért

Mahalecsik Bónóért, Mike István Gencsy Sándorért, ez viszont Mike Istvánért, Hegedüs Sándor Trusza Lajosért, mint ki a szőlők rekonstruálása terén Veverán József főgondnokkal együtt lelkesítő példányképpül szolgált; Veverán József ügyvéd, Hegedüs Sándorért, Mike István Molnár György ünnepi szónokért, Ajtai Endre dr. Truszáért, mint a szegények nemeskeblű pártfogójáért, Gencsy Sándor Veverán Józsefért, Mike István Farkas Ferencz egyháztanács tagért, Barbolovics Alimp Sváicz Gábor főjegyzőért, ugyancsak ő Krammer Károly postafőnökért, Gáspár István az önk. tüztöltő-egyletért és annak vezetőjéért Páskuj Antal alparancsnokért mondtak sikerült pohárköszöntőket. F. hó 12-én — vasárnap — ismét, a régi szokáshoz híven, a helybeli min. rend templomában volt az urnapi isteni tisztelet, mely után szintén körmenet volt nagy közönség, s a helybeli tüztöltő-egylet részvételével. És itt megjegyezzük, hogy óhajtható volna, hogy a tüztöltőzene, mely már indulókat, s más világi zenedarabokat egészen precize játszik, az egyházi zenedarabokat is kellőképpen gyakorolja be.

— Választás. Az üresedésben lévő városi végrehajtói állomás a mai képviselői közgyűlésben fog választás útján betöltetni. A gyűlésben dr. Kaizler György alispán fog elnökölni. Az állomásra Farkas József, Szalavecz Zsigmond és Antal Károly pályáztak.

— Hivatalvesztés. A vármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi választmányára e hó 10-én főispánunk elnökelete alatt tartott ülésében Rákosi Sándor m. kezezi körjegyzőt, többrendbeli visszaélései és összeférhetlensége miatt hivatalvesztésre ítélte.

— Meghívó. A szilágy-somlyói Polgári Olvasókör saját pénztára javára 1898. évi június hó 19-én, Szilágy-Somlyón, a Várkertben, Széchenyi ünnepélyvel összekötött Zártkörű Nyári Tánceztülszalmat rendez. Kezdeté az ünnepélynek d. u. 4 órakor, — a táncznak d. u. 6 órakor. Az ünnepély programja: 1) Hymnus, éneklő a Polgári énekkar. 2) Elnöki megnyitó. 3) Ünnepi szónoklat, tartja Dr. Ajtai Endre. 4) Szavaltat. 5) Ének.

— Évzáró-vizsgálatok a szilágy-somlyói r. kath. elemi fiúiskolában, a következő sorrendben tartatnak meg: u. m. június 23. d. e. 8 órakor a III és IV., június 25. ugyancsak d. e. 8 órakor az I. és II. osztályokban, melyre a szülőket és a tanügy iránt érdeklődőket meghívja az intézeti igazgatóság.

— Tanévi zárvizsgák. A helybeli állami elemi iskolában a f. évi vizsgák e hó 20, 21, 22 és 23-án fognak megtartatni az iskola helyiségében. A vizsgák nyilvánosak lévén, a tanügy iránt érdeklődők szívesen láttatnak. Az igazgatóság.

— A sz.-somlyói Polgári Olvasókör nyári táncztülszalma f. hó 19-én kedvezőtlen idő esetére is meg fog tartatni, a mennyiben akkor a közönség bevonulására a gimnázium téli tornacsarnoka van fenntartva. A Széchenyi ünnepély a kör helyiségében lesz.

— A zilahi államilag segélyezett ev. ref. főgimnázium f. évi évzáró vizsgálatai a következő rendben tartattak, illetve tartatnak meg: Május 17-én (kedden) d. e. 8 órától VIII. oszt. vallás, latin, német; d. u. 3 órától magyar történet, philosphiai prop. 18-án (szerdán) d. e. 8 órától, görög, természet, mennyiségtan, torna. Június 12-én (vasárnap), rossz idő esetére 15-én (szerda) d. u. 4 órától tornavizsga és verseny. 15-én d. e. 8 órától IV. oszt. német, latin, vallás, természetrajz (a rajzteremben), III. oszt. mennyiségtan, földrajz, latin, vallás (tornacsarnokban). 16-án (csütörtök) d. e. 8 órától VII. oszt. vallás, latin, görög magyar (rajzterem), IV. oszt. mennyiségtan, magyar, történelem, ének (tornacsarnok), d. u. 3 órától VI. oszt. természetrajz, mennyiségtan, német, vallás (rajzt.) II. oszt. mennyiségtan. földrajz, ének (tornacsarnok). 17-én (péntek) d. e. 8 órától V. oszt. vallás, német, magyar, latin (rajzterem), III. oszt. német magyar, történelem ének (tornacsarnok), d. u. 3 órától VII. oszt. földrajz, természet, német, mennyiségtan (rajzt.), I. oszt. mennyiségtan, földrajz, ének (tornacsarnokban), 18-án (szombat) d. e. 8 órától II. oszt. magyar, latin, vallás (rajzterem), I. oszt. magyar, latin, (tornacsarnok), d. u. 3 órától VI. oszt. magyar, görög, latin történelem (tornacsarnok), V. oszt. mennyiségtan, történelem, természetrajz, görög (saját tanteremben), d. u. 2 órától III. IV. oszt. rajz. geometria (rajzterem), 19-én (vasárnap) d. e. 8 órától I. II. oszt. rajz. geometria (rajzterem). 21-én (kedd) d. e. 9 órakor a tanév ünnepélyes bezárása s ennek végeztével az Értesítők kiosztása osztályonként. 22—23-án érettségi szóbeli vizsgálat. 24-én—25-én a magántanulók vizsgálata.

— Drágasági pótlék. F. hó 8-án tartott városi közgyűlésen a pénzügyi bizottság javaslatára figyelembe véve a drága megélhetési viszonyokat a segédzemélyzetnek és díjnokoknak fizetésük 5—8%-át szavazták meg drágasági pótlékul. Ne tessenek megijedni: — nem nálunk történt ez, hanem — Miskolcra, Kolozsvárra, Nagyvárada, Kassán, Szentesen és egy rakás más városban biztos forrásból tudjuk, hogy ez egész tisztviselői kart 10, sőt magasabb százaléku drágasági pótlékkal segítették meg a városi atyák. Pedig mindenik itt elősorolt város pótdója jóval fölül van a 40, 50%-on. A mi tisztviselőink is e példákön okulva, s bizonyára nagyon is kényserítő körülmények hatása alatt megkérték a tek. városi képviselertet, hogy takintsék a nyomorúságos helyzetet s adják meg nekik fizetésük tiszszázalékát drágasági pótlékul. Sz.-Somlyón ugyancsak f. hó 8-án délután tárgyalta a kérelmet a város képviselőtestülete — istennek hála igaz, hogy nagyon csekély számú képviselő jelenlétében; — de itten oly hangok is támadtak, hogy a f. é. szeptemberi közgyűlésre hátrahúzó kérelmet (lásd lapunk más helyén) mint értesítőlünk jobbnak látta a tisztviselői kar visszavonni. Ez iránti óhajtsukat, t. i. hogy kérelmük ne tárgyalassék, írásba foglalva be is nyújtották már. Csak a tényt magát adjuk elő minden megjegyzés nélkül; de kérjük, hova fog vezetni a városi képviselő urak türelmetlensége, ha csakugyan be fog következni az az eset, hogy — mint más városok ezt már évek óta zugulódás nélkül viselni kénytelenek, — nálunk is lesz 20, esetleg több százalék pótdó? Hiszen egy város fejlődése nem jár anyagi áldozatok nélkül. És mindenkinél tudni kellene, hogy a város fejlődésére hozott áldozat csak látszógos teher, a mely sokszorosan megtérül idővel. Az így befektetett idő nem haszontalanul kiodobott pénz. Kamatostól vitzsajuk azt a város iparának, kereskedelmének, gazdaságának fejlődésével.

— Kirándulás. A szilágy-somlyói r. k. algimnázium tanulói Mahalecsik Bónó igazgató és a természetrajz szaktanár vezetésével f. évi június hó 8-án, szép, kellemes időben Percsenbe, tettek kirándulást. Utközben a szaktanár megismertette a tanulókkal a vidék geológiai viszonyait és megmutatta a most virágzó nevezetesebb növényeket. A csaknem két órai fáradságos kutatás és tanulmányozás után üdülés végett a minoriták erdejébe tértünk pihenni. De a pázsítszőnyeggel terített asztalnál, madarak vig zenéje mellett, az elfogyasztott eleség után csakhamar elfelejtettük a fáradságot. A jókedv fokozásához különösen nagyban hozzájárult Grusz Lipót gimn. tanár áldozatkészsége, ki ez alkalommal a tanuló ifjúságnak egy hordó sört fizetett. Nem kevésbbé sikerültek is mulatságosak voltak a társasjátékok is, főleg a versenyek, melyeket az igazgató rendezett. Mondanunk sem kell, hogy a jutalomdíjak is az ő adományából teltek ki. Körülbelül négy órai itt tartózkodás és kellemes szórakozás után Mike István percseni földbirtokos szíves meghívására vendégszerető házában találunk páratlan fogadtatást. Miután a házigazdának és családjának megköszöntük a szíves vendéglátást, egy szép nap emlékeivel gazdagodva kürt- és dobszó mellett visszatértünk Szilágy-Somlyóra.

— Szállítás a honvédség részére. A Zilahon elhelyezett m. kir. honvédség számára 1898. évi szeptember 1-től 1899. évi augusztus 31-ig szükséges zab, széna, alomszalma, ágyzalma, továbbá tűzifa biztosítása iránt, Debreczenben folyó évi július hó 6-án délelőtt 10 órakor, a m. kir. debreczeni 3-ik honvéd gyalogezred kezelőbiztosi irodájában írásbeli ajánlatok útján nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vonatkozó részletes feltételek a zilahi honvéddállomás parancsnokság irodájában betekinthetők.

— Iskolai ünnepély. Krasznán az állami iskola növendékei — tanítók vezetésével, — lelkesen ünnepelték június hó 8-át. A szépen feldiszipított tanteremben szép számú és érdeklődő közönség jött egybe. A növendékek Zoványi Lajos igazgatótanító vezetésével a házfias dalokat énekeltek. Közben szavaltak, majd egy növendék Magyarország koszorúzott térképe előtt beszélt. A nap jelentőségét Benke Károlyné, Márkus Erzsike tanítónő méltatta. Délután a növendékek hosszú, zászlós sorokban a Lengyel-féle „Mocsár” erdőbe vonultak, hol az apróság, no de még a nagyok is vig cigányzene mellett táncra perdültek. — M. Valkón az állami iskolában szintén megünnepezték a június 8-át. A növendékek szépen, tiszta meggyarsággal adták elő a hazafias költeményeket, beszéltek Magyarország földszíntet térképénél. Közben több szép dalokat: hymnus, szózat stb énekeltek el. Jakó Károly állami. tanító beszélt a gyermekeknek — mit a szülők is örö-

mel hallgattak — a nagy nap történelmi jelentőségéről. Végül az éppen M.-Valkón levő járási főszolgabíró Nagy Domokos beszélt a gyermekeknek a haza- és szülői szeretet kötelességéről. A növendékek délután a közeli erdőbe vonultak egy kis majálisra és jó ozsonára.

— **Kertészeti-tanfolyam.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter f. évi szeptember hóban a kőszthelyi és kolozsmonostori gazdasági tanintézetben 20—20 tanító, Ada, Algyógy, Csakóvár, Kecskömét, Lugos és a pápai földmívelési iskolákban 15—15, összesen 130 néptanító számára két hetes kertészeti tanfolyamot szándékozik tartatni. A két hetes tanfolyam tartamára minden felvett néptanító negyven (40) frt átalányban részesül, melyből úgy az utiköltség, mint az ellátás, szóval minden fedezendő. A tanfolyamon azon néptanítók vétetnek fel, kik a múlt évben rendezett gazdasági tanfolyamot jó sikerrel végezték. A tanfolyam folyó évi szeptember hó 1-től bezárólag szeptember hó 15-ig tart.

— **Faiskola-kezelők jutalmazása.** A magyar földhitelintézet a hazai gyümölcsenyésztést a községi faiskolák útján előmozdítani óhajtván, az 1892. évtől kezdve az 1902. évig minden évben 1 drb. 300 frtos, 2 drb. 200 frtos és 18 drb. 100 frtos jutalmat tűz ki oly tanítók jutalmazására, kik faiskolát kezelnek és a fatenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. Ezen díjakra pályázhat minden magyarországi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly községi kertész is, aki a faiskola kezelésén kívül a népiskolákban a gyümölcsenyésztést hivatásszerűen tanítja és tanításának eredményeként községében és vidékén a nemes gyümölcs termelése terén látható sikert képes felmutatni. Különös figyelemben fognak részesülni azok a tanítók, kik a phylloxera által elpusztított vidéken kezelnek mintaszerűen faiskolát. A pályázati kérvények megbírálásánál kiváló súly fog fektetetténi a minél kevesebb és leginkább keresett gyümölcsfaj nagyban való szaporítására, a faiskola rendszeres kezelése, a faiskola kerítésének minőségére, az oltás módjára, a magas és félmagas törzsű fák helyes nevelésére. A folyó évi díjakra a pályázati kérvények ez évi július hó 1-ig adandók be az illető kir. tanfelügyelőséghez, mely azokat véleménye kíséretében közvetlen a földmívelésügyi m. kir. miniszteriumhoz terjeszti fel és a pályázat eredményéről ugyanakkor egyidejűleg a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez is jelentést tesz. Az ekként beérkezett kérvények a földmívelésügyi m. kir. miniszterium által az Országos Gazdasági Egyesület és az Országos magyar Kertészeti Egyesület kebeléből összeállított bizottság által fognak tárgyalatni, mely bizottság a pályázók faiskoláit, ha azt szükségesnek találja, központi vagy vidéki megbízottjai által meg is szemlélteti. A pályázók faiskola-kezelő tanítók 50 kros bélyeggel ellátott pályázati kérvényeikhez faiskolájuk vázlatos rajzát, részletes leírását, az abban található csemeték és oltványok kor, nem és faj szerinti kimutatását mellékelni tartoznak. A bíráló bizottság által a pályadíjban való részesítésre érdemes pályázóknak odaítélt jutalmakat a földmívelésügyi m. kir. miniszterium adományozza elismerő oklevél kíséretében. Kik már egyszer jutalmat nyertek, újabb jutalomért csak az adományozást követő harmadik évben pályázhatnak ismét. Ha valamely évben az összes jutalmak nem lennének kioszthatók, a ki nem adott pályadíjakkal több díj fog a következő évben pályázatra bocsátatni.

— **Menyasszonyruha-selyem** 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes HENNEBERG-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. HENNEBERG G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájca kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Dr. Király Péter** lapunk után tudatja, hogy a „A magyar nemzet pusztulása“ cz. könyve sajtó alól kikerült s mindazoknak a kik azt megszerzni óhajtják, b. megrendelésükre bármikor megküldheti. Legcélszerűbb a fűzött példányért 60 krt, diszpéndányért 1 frt 50 krt. postautalvánnyal hozzá (Derecskére) beküldeni, mely esetben a megrendelő a könyvet bérmentesen kapja meg. Felkéri egyuttal ismerőseit, pártfogóit s barátait, kik tőle „előfizetési ívet“

elfogadni szívesek voltak: szíveskedjenek az íveket (ha az előfizetők gyűjtését tovább folytatni nem óhajtják) a netalán bevételezett pénzüsszegekkel együtt hozzájuttatni, hogy a könyv megrendelt példányait szétküldhesse.

— A „Pillangó“ 20-ik számából következő sikerült „Mementó“ című költeményt közöljük.

Mementó.

Gyengéd czélzások, az évnegyed alkalmából.

Ismét elrepült egy évnegyed
Három hó elröpült megint,
Mily pompás, hogy a „Pillangó“
Három hóra csak egy forint!

A „zöldben“ gyakran előli
Az embert a nagy unalom
Nem gondolják, hogy egy forint
Játszva segíthet a bajon.

A vicczek egész garmadát
Szállítjuk portómentesen
Annak a ki praenúmerál
Innen és túl a tengeren.

Szállítjuk napra, rendesen.
A fenti díjszabás szerint . . .
Mily pompás, hogy a „Pillangó“
Három hóra csak egy forint!

a „Pillangó“ eddig megjelent számai bizonyítják létjogosultságát. Kiadóhivatala Budapestben, VI. Teréz-körut 35. alatt van. Mutatványszamot ingyen küld.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

361—1898. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tasnádi kir. járásbíróság 1897. évi 3120. P. számú végzése következtében dr. Tolnai Lipót ügyvéd által képviselt Spitzer Gyula és Miksa budapesti czég javára Helley János tasnádi lakos ellen 1544 frt 50 kr. s jár. erejéig 1897. évi november hó 29-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján felülfoglalt és 1659 frtra becsült házi butorok, különféle disztárgyak, fegyverek és 1 kerékpárból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tasnádi kir. bíróság 249—1898. sz. végzése folytán 1544 frt 50 kr. tőkekövetelés, ennek 1896. évi október hó 27-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 138 frt 65 krtan bíróság már megállapított költségek erejéig Tasnádon, végrehajtásrendevett lakásán leendő eszközölésére 1898. évi június hó 25-ik napjának d. e. 9. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Tasnádon, 1898. évi május hó 29-ikén.

NÓTI GÉZA,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó házastelek.

Szilágy-Somlyón, a Báthory-körutczában, a Jolbej Kristóf-féle nemesi telek, a rajta levő épületekkel együtt szabad kézből, előnyös fizetési feltételek mellett

örök áron eladó.

Sz.-Somlyó, 1898. június 6.

Jolbej József,
v. aljegyző.

2—3

ELADÓ.

Az Ambrus Antal-féle szilágy-somlyói ház a Báthory-körutczában

ELADÓ,

vagy

BÉRBE KIADÓ.

Ugyancsak az Ambrus Antal-féle szilágy-somlyói 50 holdas tagbirtok a városi házzal együttesen, vagy a nélkül is, egy, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet Ilosván,

Antal Jakabnál.

3—3

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulen“

5—10
használata által

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bámulator sikerek régebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulen a legbiztosabb ismert szer, melynek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket — A szervezet Glandulen hiányával megbetegszik. Glandulen czélszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatoknál is.

Glandulen előállítatik Dr. Hofmann utóda által Meerane (i/s) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevévésre. Minden egyes tablettát tartalmaz 0.25 Glandulen-nek megfelelő 0.05 becsüretett mirigyanyagot és 0.20 izjavitó tejszékrot.

Glandulen törvényileg védve és szabadalmazva van, utánzatoktól óvakodjunk. — Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulen kapható minden gyógyszerertárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerertár,

Budapest, Károly-körut 5. szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegnek bérmentve küldetnek.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik!

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki Salvator-Szappan.

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentulis

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető. 5—10

Szeplőket

és

májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztítálatlan-

ságokat

biztosan eltávolít.

1 téglya valódi Spitzer kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben . . . 50 kr. és 1 frt.
1 téglya kézpaszta . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéri a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Szilágyvármegye főispánja.

350.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye központi közigazgatásánál rendszeresített, évi 600 frt fizetéssel és 150 frt lakbér-illetmény-nel javadalmazott számtisztai álláselőléptetés következtében üresedésbe jöven, felhivom mindazokat, a kik ezen tisztai állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 17. §-ában megszabott minősítést, katonai kötelezettségük teljesítését, s eddigi alkalmazásukat, valamint munkaképes és egészséges voltakát igazoló okmányokkal fölszerelt s kellőleg bélyegzett pályázati kérelmeiket f. évi június hó 22-ik napjáig bezárólag adják be.

A kinevezendő egyén állását július 1-sején elfoglalni köteles.

Zilahon, 1898. május hó 18-án.

Br. Wesselényi Miklós,
főispán.

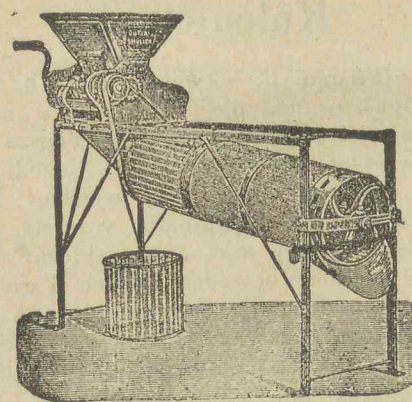
3—3

Milleniumi kiállítás 1896: Nagy milleniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó gyár.

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieurök: a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök az árpa kiválasztására és a lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek

minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

1—10